

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
het OCMW van Tienen
Kabeeksevest 110/bus 1
3300 Tienen

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 1

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Tienen/RMID/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 13, 14 en 15 februari 2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis**: door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 3 januari 2023 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

De dossiers zijn goed en ordelijk samengesteld. De sociale verslagen zijn ruim en duidelijk en bevatten steeds de bijgewerkte situatie van de aanvrager.

Onderstaande verbeterpunten werden vastgesteld tijdens deze controle:

Ontvangstbewijs en Aanvraagformulier

Uw Centrum is verplicht om de aanvrager een ontvangstbevestiging te bezorgen op het ogenblik van zijn aanvraag (art. 18,§3 van de wet van 26/05/2002) en een aanvraagformulier in te vullen overeenkomstig art. 6 van het KB van 11/07/2002. er werd vastgesteld dat er niet steeds een ontvangstbewijs en/of aanvraagformulier aanwezig was in de dossiers.

Bewijsstukken

Om aanspraak te kunnen maken op de specifieke hulp alimentatie vordering dient een bewijs van betaling door de begunstigde en een kopie van het vonnis aanwezig te zijn in het dossier. Deze bewijsstukken waren niet altijd aanwezig in het dossier. Deze stukken maken integraal deel uit van het sociaal dossier en dienen in het dossier bewaard te worden.

Sociaal verslag

De inhoudelijke vereisten voor het sociaal verslag

Er werd vastgesteld dat in het sociaal verslag niet steeds alle verplichte elementen zijn opgenomen. Onderstaande elementen dienen eveneens opgenomen te worden in het sociaal verslag:

- Datum waarop het huisbezoek werd afgelegd en kort verslag ervan
- De datum en het resultaat van de raadpleging van de KSZ-stromen

Huisbezoeken

Tijdens de corona pandemie mochten de huisbezoeken opgeschorpt blijven en worden uitgesteld naar een latere datum. Vanaf 1 april 2022 dienen deze hervat te worden. Dit geldt voor de nieuwe aanvragen en voor de jaarlijkse herzieningen die vanaf 1 april 2022 moeten worden uitgevoerd. De algemene regel is dat het huisbezoek een maal per jaar moet plaatsvinden, met niet meer dan een jaar tussen twee huisbezoeken. In de dossiers waar het huisbezoek meer dan een jaar geleden plaatsvond, dient een huisbezoek te gebeuren voor 01/04/2023.

Beslissing en kennisgeving van de beslissing

Kennisgevingen aangetekend of tegen ontvangst verzenden

Momenteel worden nog niet alle beslissingen aangetekend verzonden of tegen ontvangst afgetekend. Overeenkomstig artikel 21§4 van de Wet betreffende het RMI van 26 mei 2002 dienen beslissingen binnen de acht dagen bij aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs aan betrokkene betekend te worden.

Billijkheidsmotivering

In geval van vrijstelling van de toekenningsvoorwaarde werkbereidheid omwille van gezondheids- en/of billijkheidsredenen, die werden aanvaard door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) beveelt de inspectie aan om ze te specificeren in de motivering van de beslissing en ze mee te delen via de kennisgeving van de beslissing aan de aanvrager.

Toekenning leefloon met terugwerkende kracht

Er werd vastgesteld dat in een van de gecontroleerde dossiers leefloon werd toegekend met terugwerkende kracht. Gelet op het feit dat een sociaal onderzoek niet in het verleden kan worden gevoerd, kan dit slechts in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. In het sociaal verslag dient gemotiveerd te worden waarom er een toekenning van het Recht op Maatschappelijke Integratie voor de datum aanvraag wordt toegestaan. Dergelijke motivatie kon niet worden teruggevonden in het sociaal verslag.

Uitwerking van de beslissing

De beslissing betreffende het leefloon ingevolge een door de betrokkene ingediende aanvraag heeft uitwerking op de datum van ontvangst van die aanvraag. Er werd vastgesteld dat de ingangsdatum van de beslissing soms afwijkt van de datum van ontvangst van de aanvraag.

Toekenning categorie alleenstaande bij een dakloze persoon

Een dakloze persoon die tijdelijk en kortstondig opgevangen wordt door een vriend, kan aanspraak maken op een leefloon categorie 2 (alleenstaande) indien er een GPMI werd opgemaakt met betrokkene. De inhoud van het GPMI handelt over de stappen die de betrokkene met hulp van het OCMW zal nemen om een einde te maken aan zijn dakloos-zijn. Er werd vastgesteld in 1 van de gecontroleerde dossiers dat er een geen GPMI werd opgemaakt voor deze persoon.

Weigering leefloon

Aanvraag van uittreksels van de drie maanden die aan de eerste aanvraag voorafgaan:

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Het RMI is een recht en het OCMW kan geen waardeoordeel vellen over de uitgaven van de aanvrager in de maanden voorafgaan aan zijn aanvraag.

GPMI

Er zijn meerdere verbeterpunten vastgesteld wat het GPMI betreft:

- **GPMI datum ondertekening:** Er werd vastgesteld in één van de gecontroleerde dossiers dat het GPMI werd ondertekend voor de datum beslissing toekenning leefloon. Volgens Art 13 par 2 van de wet moet een GPMI worden afgesloten binnen de 3 maand vanaf de datum beslissing van het OCMW dat de persoon voldoet aan de voorwaarden.
- **Verplicht afsluiten GPMI:** Voor personen ouder dan 25 jaar dient er verplicht een GPMI opgemaakt te worden binnen de 3 maand indien betrokkene de laatste 3 maanden geen recht had op maatschappelijke integratie. Wanneer dit niet kon omwille van billijkheidsredenen en of medische redenen dient dit gemotiveerd te worden in het sociaal verslag. Voor personen jonger dan 25 jaar met studies dient eveneens binnen de 3 maand een GPMI opgemaakt te worden. Wanneer er geen GPMI is opgemaakt is er geen recht op toelage GPMI.
- **Looptijd van het GPMI:** Er werd vastgesteld dat alle GPMI's werden opgemaakt voor een periode van een jaar. De Inspectie raadt het OCMW aan om de geldigheidsduur van de afgesloten GPMI's zodanig te bepalen dat deze ingaan vanaf de datum van ondertekening en lopen tot het einde van het recht op RMI (of tot het einde van de studies, voor een GPMI-student).

- **Bevoegdheidsclausule GPI student:** De bevoegdheidsclausule opgenomen in de opgestelde GPI contracten voor studenten dient aangepast te worden. Bij verhuis van een student blijft het OCMW van Tienen conform de regelgeving het bevoegde OCMW.
- **Doelstelling OCMW:** Er werd vastgesteld dat in het gedeelte verbintenissen van het OCMW een doelstelling is opgenomen die verbonden is aan de toekenning van het recht op maatschappelijke integratie, namelijk 'uitbetalen leefloon'. Deze elementen kunnen niet beschouwd worden als verbintenissen van het OCMW in het kader van een GPI; het gaat enkel om wettelijke verplichtingen wanneer aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan.
- **Aanvangsdatum bijzondere toelage GPI:** er werd vastgesteld dat er in bepaalde dossier te vroeg toelage werd aangevraagd. De eerste toelage GPI en de toelage student is verschuldigd vanaf de eerste dag van de maand waarin het GPI werd ondertekend, als er op dat moment een leefloon werd genoten. Om deze reden zal de te vroeg aangevraagde toelage GPI worden teruggevorderd.
- **Evaluaties:** In één van de gecontroleerde dossiers waren er onvoldoende evaluaties aanwezig. Tijdens de coronapandemie konden de evaluaties via elektronische middelen worden uitgevoerd. Vanaf 01/04/2022 dienen de evaluaties hervat te worden zoals voor de corona, 3 evaluaties per jaar waaronder 2 via een persoonlijk treffen. De toelage werd hier teruggevorderd.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Het is duidelijk dat het OCMW zijn best doet om zo goed mogelijk rekening te houden met de rapporten uit de vorige inspecties. Er is een positieve evolutie merkbaar, er werd naar aanleiding van de vorige controles eerste stappen gezet in de verbetering van de werking van het OCMW. We willen het OCMW dan ook aanmoedigen om met de opmerkingen van deze controle rekening te houden en op die manier stappen te zetten in de verbetering van de werking van het OCMW.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabel geven een overzicht van de te veel ontvangen toelagen.

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderingsprocedure	Terugvorderingsperiode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke
Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé